

Samenvatting van het proefschrift

Charlotte P. Peters

"Crohn's disease: mucosal immunology and immune modulating therapy"

Promotiedatum: 25 april 2014

Universiteit: Universiteit van Amsterdam

Promotor:

Prof. dr. H. Spits

Prof. dr. P. Fockens

Co-promotor:

Dr. A.A. te Velden

Dr. C.I.J. Ponsioen

De ziekte van Crohn is een chronische darmontsteking. Deze ziekte wordt veroorzaakt door een combinatie van genetische aanleg, prikkels uit de omgeving en een niet goed functionerend afweersysteem. Onlangs zijn nieuwe afweercellen ontdekt: innate lymfhoïde cellen (ILC). Deze cellen kunnen zowel beschermende als ontstekingscellen maken en vormen een belangrijke eerste lijns verdediging in de darm. Tijdens de ontwikkeling van de mens maken deze cellen lymfeknopen en na de geboorte zijn blijven deze ILC in de darm actief. In dit proefschrift wordt de rol van ILC bij de ziekte van Crohn beschreven. Er blijken namelijk niet alleen minder beschermende ILC te zijn, maar ook werd een geheel nieuwe subpopulatie ILC geïdentificeerd: ILC1. Deze cellen dragen mogelijk bij aan de ontwikkeling van de ziekte van Crohn, maar mogelijk ook aan het chronische karakter van de ziekte. Met deze kennis kunnen in de toekomst hopelijk nieuwe therapieën ontwikkeld worden. Nieuwe therapieën zijn nodig aangezien maar een deel van de patiënten goed reageert op de huidige behandelingen. Daarnaast is bij behandelend artsen niet goed bekend hoe je respons op therapie al vroeg kan bepalen om op tijd een inefficiënte behandeling te staken of juist een succesvolle behandeling niet te vroeg te stoppen. Dit probleem doet zich ook voor in klinisch onderzoek, waar tot recent alleen subjectieve maten waren om respons te meten. Daarvoor is in dit proefschrift een begin gemaakt in de ontdekking van zogenaamde biomarkers, die te meten zijn in het bloed en al na 1 week behandeling een onderscheid kunnen maken tussen goede of slechte respons op behandeling. Daarnaast wordt in de laatste hoofdstukken de effectiviteit van de huidige "biologicals", adalimumab en infliximab, in de dagelijkse praktijk in Amsterdam en Noord-Holland beschreven. Samenvattend beschrijft dit proefschrift vele aspecten van de ziekte van Crohn: de dagelijkse praktijk en effectiviteit van behandeling van de ziekte van Crohn, een nieuwe manier om respons op therapie te meten zodat dit beter aangepast kan worden, en potentieel nieuwe behandelingsdoelen voor de ziekte van Crohn: innate lymfhoïde cellen.